

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy dla Ł. w Ł., w sprawie z powództwa K. D. przeciwko E. J. i A. J. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności oddalił powództwo, zasądził od powoda na solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz przyznał adwokat E. W. i nakazał wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 221,40 tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi.

Powyzsze rozstrzygnięcie zaskarżył apelacją powód w części, tj. w zakresie:

1. oddalenia powództwa o pozbawienie wykonalności wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z 24 marca 2011 r. w sprawie II C 79/10 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 5 lipca 2011 r. w sprawie III Ca 723/11 w zakresie niewyegzekwowanej przez Komornika Sądowego A. K. kwoty 330,91 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego i klauzulowego,
2. zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania przed sądem I instancji.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, a to art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 498 § 1 i 2 k.c. poprzez ich bezzasadne niezastosowanie wynikające z błędnego przyjęcia, iż podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego był fakt zawarcia umowy cesji, co miało miejsce jeszcze przed wydaniem tytułów wykonawczych, podczas gdy podstawą powództwa było złożone oświadczenie o potrąceniu wierzytelności, które zostało dokonane już po powstaniu tytułu wykonawczego **w konsekwencji powyższego błędu - nierozpoznanie istoty sprawy**,
2. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, skutkujące oddaleniem powództwa w całości, a to art. 217 § 1, § 2 i § 3 k.p.c. oraz art. 207 § 6 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka E. D. ze względu na zbyt późne zgłoszenie wniosku, podczas gdy wniosek ten został zgłoszony przez powoda na drugim posiedzeniu z łącznie pięciu posiedzeń zarządzonych w sprawie, a jego uwzględnienie z uwagi na obecność świadka na wszystkich posiedzeniach sądu nie skutkowałoby przedłużeniem postępowania;

W kontekście tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie objętym zaskarżeniem i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kosztach postępowania apelacyjnego. Skarżący wniósł również, w trybie art. 380 k.p.c., o rozpoznanie postanowienia Sądu I instancji z dnia 18 czerwca 2014 r. o oddaleniu wniosku o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka E. D. oraz o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu z urzędu.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwani wnieśli o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz o zasądzenie na ich rzecz od powoda kosztów zastępstwa procesowego, w tym czterokrotności kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 12 czerwca 2015 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe wyrażone w apelacji i odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu w całości.

Zaskarżone rozstrzygnięcie, wbrew twierdzeniom skarżącego, zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Powyższe ustalenia Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne, uznając za zbędne powielanie ich w dalszej części uzasadnienia.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych przez pozwanego zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski

w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Skarżący sformułował w apelacji pod adresem Sądu I instancji zarzut naruszenia dyspozycji art. 207 § 6 k.p.c. oraz art. 217 k.p.c., polegającego na oddaleniu, jako spóźnionego, wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu

z zeznań świadka E. D.. Profesjonalny pełnomocnik strony skarżącej

w przedmiotowej sprawie spełnił wymagane przepisami prawa warunki formalne badania przez Sąd Odwoławczy zasadności niezaskarżalnego postanowienia Sądu I instancji, wydanego przed wydaniem wyroku, w ramach tzw. uprzedniej kontroli prawidłowości orzeczenia - zwrócił w trybie art. 162 k.p.c. we właściwym terminie uwagę Sądowi Rejonowemu na mające miejsce - w jego ocenie - uchybienie przepisom postępowania oraz zawarł w apelacji stosowny wniosek,

o którym stanowi art. 380 k.p.c.

W wyniku przeprowadzonej kontroli prawidłowości postanowienia dowodowego Sądu Rejonowego, wydanego na rozprawie w dniu 18 czerwca 2014 r., Sąd Okręgowy nie stwierdził jednak zasadności sformułowanego

w apelacji zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 207 § 6 k.p.c. oraz art. 217 k.p.c. To, że przedmiotowy wniosek dowodowy został powołany przez skarżącego na drugim z pięciu posiedzeń Sądu I instancji, jakie miały miejsce w toku postępowania rozpoznawczego, nie zmienia tego, że wniosek ten uznać należy za spóźniony. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 § 2 k.p.c. strony

i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko. Za spóźnione uznać zatem należy okoliczności faktyczne i dowody, które zostały przytoczone ze zwłoką. Spóźnienie następuje więc, gdy strona, mimo że powinna była, to jednak nie powołała faktu lub dowodu w pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie od wyroku zaocznego, w zarzutach od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym lub w sprzeciwie od nakazu zapłaty

w postępowaniu upominawczym. W odniesieniu do dowodów zgłaszanych na rozprawie należy przyjąć, że tylko ich zgłoszenie w chwili, w której zaistniała potrzeba procesowa ich powołania, oznacza, że zgłoszenie dowodu nastąpiło we właściwym czasie, a więc bez zwłoki.

W przedmiotowej sprawie ustanowiony z urzędu fachowy pełnomocnik procesowy powoda nie zgłosił wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka E. D. w swoim pierwszym piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2014 r. (k. 290 – 294), a uczynił to dopiero na rozprawie w dniu 18 czerwca 2014 r. (k. 313). Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy pełnomocnik powoda w żaden sposób nie uprawdopodobnił, że wniosku dowodowego nie zgłosił we właściwym terminie bez swojej winy lub też, że uwzględnienie spóźnionego wniosku dowodowego nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że wystąpiły szczególne okoliczności. Należy również zwrócić uwagę, że po oddaleniu przez Sąd Rejonowy przedmiotowego wniosku dowodowego na rozprawie w dniu 18 czerwca 2014 r., na kolejnym terminie rozprawy – pomimo, iż świadek E. D. była obecna na sali – pełnomocnik powoda nie ponowił przedmiotowego wniosku dowodowego z powołaniem wskazanej w apelacji argumentacji wskazującej, że dopuszczenie tego dowodu nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy kontrolą instancyjną obejmuje prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia w kontekście faktycznie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału procesowego.

Sąd Okręgowy podziela również ocenę prawną dochodzonego roszczenia dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny. Sąd Rejonowy słusznie przyjął (dając temu *expressis verbis* w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia), że podstawą prawną oceny zasadności roszczenia objętego pozwem winien być art. 840 § 1 k.p.c. Już zatem z tego tylko względu za niezasadny uznać należy sformułowany w apelacji zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez niezastosowanie ww. przepisu.

Za chybiony uznać należy również zarzut skarżącej, iż Sąd Rejonowy nie rozpoznał sprawy co do istoty. Zarówno w orzecznictwie, jak i w nauce prawa dominuje podzielany przez Sąd Odwoławczy pogląd, zgodnie z którym nierozpoznanie istoty sprawy odnosi się do roszczenia będącego podstawą powództwa i zachodzi, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w ogóle merytorycznie o żądaniach stron, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominął merytoryczne zarzuty pozwanego. Przyjmuje się, że do nierozpoznania istoty sprawy przez sąd pierwszej instancji dojdzie w szczególności w razie oddalenia powództwa z uwagi na przyjęcie przedawnienia roszczenia, prekluzji lub braku legitymacji procesowej strony, której oceny sąd drugiej instancji nie podziela.

W przedmiotowej sprawie żadna w powyżej wskazanych sytuacji nie miała miejsca. Sąd Rejonowy, uwzględniając istotę powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, jakim jest umożliwienie dłużnikowi merytorycznej obrony przed przymusowym wykonaniem tytułu wykonawczego, doszedł do trafnego wniosku, iż nie jest możliwe pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w części, w jakiej obowiązek orzeczony tym tytułem został już wykonany przy użyciu przymusu państwowego w postaci egzekucji sądowej. Na tej podstawie Sąd Rejonowy w sposób całkowicie prawidłowy zastosował przepis art. 840 § 1 k.p.c. i oddalił powództwo w części, w jakiej na dzień wyrokowania należność pozwanych stwierdzona przedmiotowymi tytułami wykonawczymi została wyegzekwowana (zaspokojona) w toku postępowania egzekucyjnego.

Jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy w komornik sądowy w toku postępowania egzekucyjnego (sygn. akt AK Km 3570/11) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt II C 79/10, opatrzonego klauzulą wykonalności, wyegzekwował zasądzone kwoty w wysokości ponad tysiąc złotych (według stanu na dzień 17 listopada 2014 r. dokładnie 1.155,05 zł – k. 354). Do zapłaty pozostała jeszcze kwota 258,91 zł stanowiąca koszty procesu, kwota 72 zł jako koszty nadania klauzuli wykonalności, kwota 255,30 zł jako opłata egzekucyjna oraz kwota 53,68 zł jako wydatki gotówkowe w postępowaniu egzekucyjnym.

W ocenie Sądu Okręgowego orzeczenie Sądu Rejonowego w kwestii oddalenia powództwa, jako nieudowodnione, było słuszne i stanowiło rozstrzygnięcie co do istoty sprawy.

W przedmiotowej sprawie, jak wskazano wcześniej, strona powodowa, pomimo spoczywającego na niej z mocy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. ciężarowi, nie udowodniła w jaki sposób zaliczone zostały wyegzekwowane od powoda kwoty. Okoliczność ta ma zaś zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie. Skoro bowiem powód domaga się w pozwie pozbawienia wykonalności trzech różnych tytułów wykonawczych (postanowienia o kosztach procesu zawartego w wyroku Sądu Rejonowego w sprawie o sygn. akt II C 79/10, postanowienia o kosztach procesu zawartego w wyroku Sądu Okręgowego w sprawie o sygn. akt III Ca 723/11, wraz z kosztami nadania klauzuli wykonalności oraz postanowienia komornika sądowego o przyznaniu wierzycielowi kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym AK Km 3570/11), to z mocy wskazanych wyżej przepisów obciąża go obowiązek udowodnienia który z objętych pozwem tytułów wykonawczych został wykonany w trybie egzekucji i w jakiej części. Wbrew stanowisku skarżącego możliwe jest jednoznaczne wskazanie na którą należność zaliczone zostały poszczególne wpłaty uzyskane w toku postępowania egzekucyjnego. Wymaga to dokonania analizy akt egzekucyjnych.

Przy wielości tytułów wykonawczych objętych powództwem z art. 840 § 1 k.p.c. nie jest wystarczające określenie łącznej kwoty należności stwierdzonych wszystkimi tytułami egzekucyjnymi, jaka pozostała do wykonania (wyegzekwowania). Nie można bowiem wykluczyć, że wyegzekwowane w toku postępowania egzekucyjnego kwoty zostały zaliczone częściowo na jeden,

a częściowo na drugi lub kolejny tytuł wykonawczy. Powyższa okoliczność, jak trafnie zauważyła strona pozwana w odpowiedzi na apelację, uniemożliwia z kolei precyzyjne określenie przedmiotu orzekania w sprawie. Sąd nie jest bowiem

w stanie jednoznacznie ustalić którego tytułu wykonawczego i w jakiej części żąda pozbawienia wykonalności powód. Wątpliwości tych nie rozwiązała strona powodowa również w toku postępowania apelacyjnego. Pełnomocnik skarżącego na rozprawie apelacyjnej w dniu 12 czerwca 2015 r. oświadczył jedynie, że według jego wiedzy kwota 330,91 zł do tego dnia nie została wyegzekwowana od skarżącego. Powyższe oświadczenie należy uznać za niewystarczające biorąc pod uwagę jego treść oraz to, że oparte jest ono na treści zaświadczenia wydanego przez komornika w dniu 17 listopada 2014 r. Od tej daty do dnia orzekania przez Sąd II instancji upłynął okres ponad pół roku, w czasie którego mogły na rachunek komornika wpłynąć dodatkowe środki finansowe, co musiałoby skutkować oddaleniem powództwa z przyczyn, o których mowa była wcześniej.

Mając zatem na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy w Ł., na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98

§ 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądając od powoda K. D. na rzecz pozwanych E. J. i A. J. kwotę 60 złotych. Na kwotę tę złożyło się wynagrodzenie, będącego radcą prawnym, pełnomocnika pozwanych w postępowaniu apelacyjnym, ustalone w oparciu o § 2 ust 1 i 2 i § 6 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t. ze zm.).

Zasądając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Sąd kieruje się ustawowymi stawkami minimalnymi

i na ich podstawie zasądza koszty dla pełnomocników w postępowaniu sądowym. Wysokość stawki minimalnej natomiast, zależy od wartości przedmiotu sprawy lub jej rodzaju, a w postępowaniu egzekucyjnym - od wartości egzekwowanego roszczenia. Podjęte przez pełnomocnika pozwanych w toku postępowania czynności w związku z reprezentowaniem ich interesów, w szczególności przygotowanie pism procesowych w toku postępowania, czy udział w rozprawie, w ocenie Sądu Okręgowego uznać należy za przejaw dochowania przez pełnomocnika należytej staranności i rzetelnego wywiązywania się ze swoich obowiązków, który jednak nie uzasadnia przyznania kosztów zastępstwa procesowego we wnioskowanej wysokości odpowiadającej czterokrotności stawki minimalnej.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi

w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy orzekł, na podstawie § 6 pkt 1 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 i w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.), przyznając i nakazując wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi adwokat E. W. kwotę 73,80 zł.